

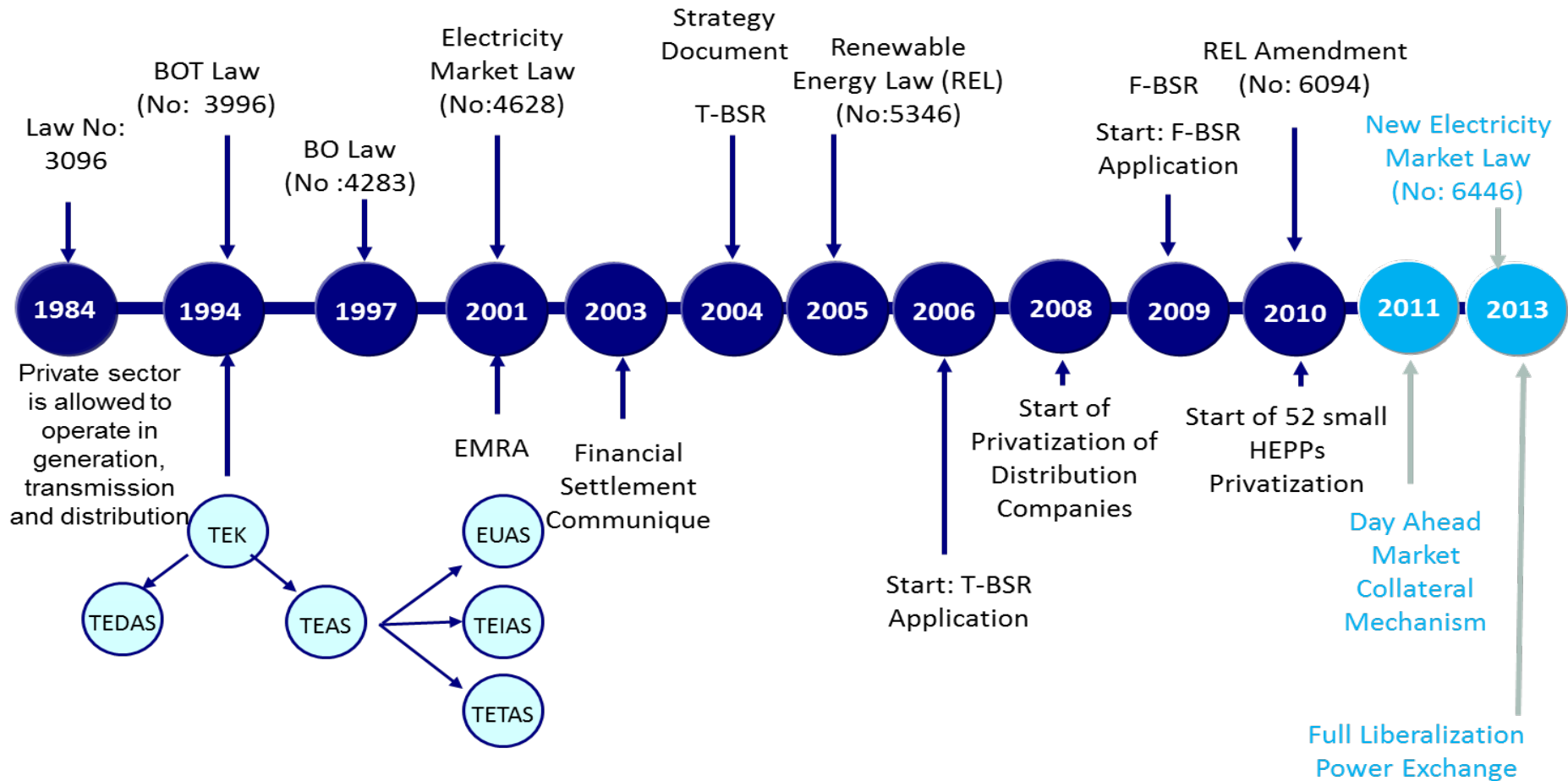

დაშვება განაწილების ქსელში

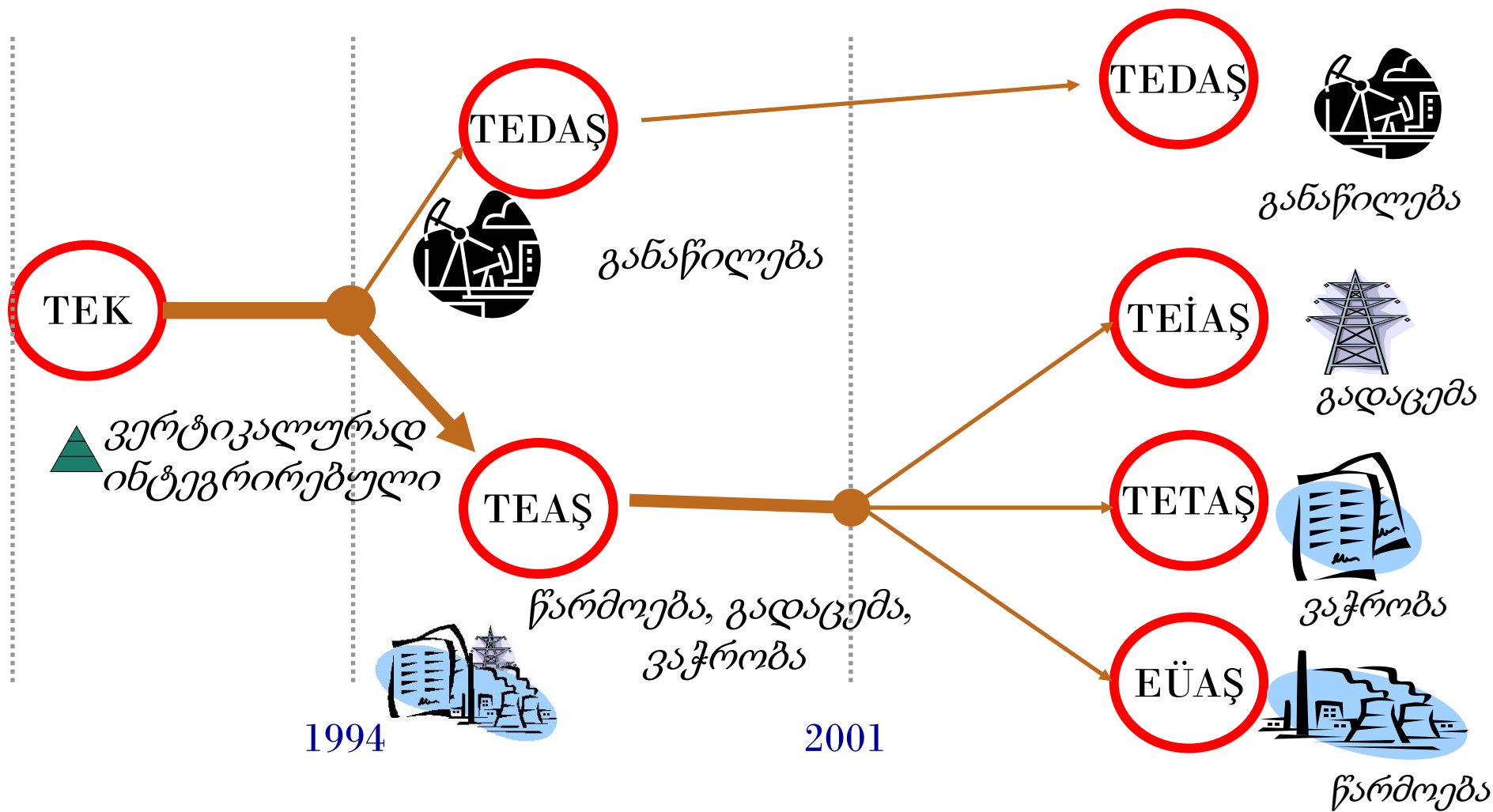
მეჰმეტ ალი კოლმეკი

2015 წლის 2 დეკემბერი

ლიბერალიზაციის ისტორია

თურქეთის ელექტრობაზარი (საჯარო ნაწილი)

ელექტროენერგიის ბაზარი- I

- კონკურენტული
 - წარმოების ბაზარი
 - მიწოდების (საბითუმო და საცალო) ბაზარი
- არაკონკურენტული (რეგულირებადი) ნაწილები
 - გადაცემის ბაზარი
 - განაწილების ბაზარი

- ბაზრის მოთამაშეები
 - მწარმოებლები
 - მიმწოდებლები
 - a) ყოფილი სახელმწიფო მიმწოდებელი კომპანია
 - b) სხვა მიმწოდებლები
 - განმანაწილებლები (21 რეგიონი თურქეთში)
 - გადამცემი კომპანია (TEİAŞ)
 - ორგანიზებული სამეწარმეო ზონები (OIZ)
 - a) OIZ განაწილება
 - b) OIZ წარმოება

დაშვება ქსელში – I (კონცეფცია)

- მესამე მხარეთა რეგულირებული დაშვება:
 - ქსელთან მიერთება და მისი გამოყენება
 - ქსელის განაკვეთები (ტარიფები)

დაშვება ქსელში – II (რეგულირება)

- კანონი ელექტრობაზრის შესახებ No. 6446
- კანონი ენერგობაზრის მარეგულირებელი ორგანოს ორგანიზაციის და მოვალეობების შესახებ No. 4628
- ელექტროენერგიის ბაზარზე სისტემასთან მიერთების და მისი გამოყენების რეგულაცია
- სხვა რეგულაციები (ლიცენზირების, ტარიფების და ა.შ.)

ელექტროენერგიის ბაზარზე სისტემასთან მიერთების და მისი გამოყენების რეგულაცია

- არეგულირებს მომხმარებელთა გადაცემის და განმანაწილებელ ქსელებში დაშვების პირობებს.
- ზოგადად, მიერთების და სისტემის გამოყენების საკითხები გადამცემ და განმანაწილებელ ქსელებთან თითოეული მიერთების შემთხვევისთვის ცალ-ცალკე განისაზღვრება

დაშვება ქსელში – III (მილანის წესი)

RCUSEM-ის 4-1 მუხლი განსაზღვრავს:

§ აუცილებელია იმის უზრუნველყოფა, რომ ფიზიკურ თუ იურიდიულ პირთა საჭიროებები გადამცემ ან განმანაწილებელ ქსელებთან მიერთებასთან და მათ გამოყენებასთან დაკავშირდებით დაკმაყოფილდეს არადისკრიმინაციული გზით TEIAS-ის და/ან განმანაწილებელი კომპანიის მეორ.

ხელშეკრულებები მიერთების და ქსელის გამოყენების შესახებ

- **მიერთების ხელშეკრულება:** ხელშეკრულება, რომელიც მოიცავს ზოგად და სპეციალურ დებულებებს, და რომელიც ფორმდება მწარმოებლის, მომხმარებლის ან განმანაწილებელი კომპანიის გადამცემ ან განმანაწილებელ ქსელთან დაშვების უზრუნველყოფის მიზნით.
- **სისტემის გამოყენების ხელშეკრულება:** ხელშეკრულება, რომელიც მოიცავს ზოგად დებულებებს მიწოდების ლიცენზიის მქონე კომპანიის ან მომხმარებლის მიერ გადამცემი ან განმანაწილებელი ქსელების გამოყენების თაობაზე; და სპეციალურ დებულებებს ასეთ მომხმარებელთან დაკავშირებული ტიპიური პირობების შესახებ.

მიერთების ხელშეკრულებების მხარეები

ხელშეკრულება მიერთების შესახებ

TEİAŞ – გადამცემ ქსელთან
პირდაპირ მიერთებული
მწარმოებელი კომპანია

TEİAŞ – გადამცემ ქსელთან
პირდაპირ მიერთებული
მომხმარებელი

TEİAŞ – განმანაწილებელი
კომპანია

TEİAŞ – გადამცემ ქსელთან
პირდაპირ მიერთებული OIZ

განმანაწილებელი კომპანია –
განმანაწილებელ ქსელთან
მიერთებული მწარმოებელი

განმანაწილებელი კომპანია –
მომხმარებელი

განმანაწილებელი კომპანია –
განმანაწილებელ ქსელთან
მიერთებული OIZ

გამოყენების ხელშეკრულებების მხარეები

Use of system agreement

TEİAŞ – განმანაწილებელი
კომპანია

TEİAŞ – გადამცემ ქსელთან
პირდაპირ მიერთებული
მწარმოებელი კომპანია

TEİAŞ – გადამცემ ქსელთან
პირდაპირ მიერთებული
მომხმარებელი

TEİAŞ – გადამცემ ქსელთან
პირდაპირ მიერთებული OIZ

განმანაწილებელი კომპანია –
განმანაწილებელ ქსელთან
მიერთებული მწარმოებელი

განმანაწილებელი კომპანია –
მიმწოდებელი კომპანია

განმანაწილებელი კომპანია –
მწარმოებელი კომპანია, რომელიც
პირდაპირ მიყიდვას ახორციელებს
განმანაწილებელ კომპანიასთან
მიერთებულ მომხმარებელზე

RCUSEM-ის თანახმად:

§ თუკი ერთი და იმავე წერტილში გადამცემ ქსელთან მიერთებაზე შემოსულია ორი ან მეტი განაცხადი, პრიორიტეტები შემდეგნაირად განისაზღვრება:

- a) განმანაწილებელი კომპანიები;
- b) ორგანიზებული სამეწარმეო ზონები;
- c) განახლებადი ენერგიის მწარმოებლები;
- d) ადგილობრივ რესურსებზე მომუშავე მწარმოებლები

სხვებისთვის, მიერთების რიგითობა განაცხადის შეტანის თარიღით განისაზღვრება (მუხლი 6, პარაგრაფი 3).

§ განმანაწილებელი სისტემის მიერთებებისთვის უმაღლესი პრიორიტეტი განახლებადებს და ადგილობრივ რესურსებს ენიჭებათ (მუხლი 10, პარაგრაფი 3).

უარის თქმა

RCUSEM-ის შესაბამისად (4/3):

- დაუშვებელია ფიზიკური ან იურიდიული პირების TEIAS-ის ან განაწილების ლიცენზიატების გადამცემ/განმანაწილებელ ქსელებთან მიერთებაზე მოთხოვნაზე უარის თქმა, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც:
 - ქსელის **ტექნიკური მახასიათებლები** მიერთების წერტილში **არასაკმარისია** ასეთი მიერთების განსახორციელებლად მოთხოვნის მიღების თარიღისთვის;
 - მიერთების მომთხოვნი საწარმოს პროექტი ვერ აკმაყოფილებს ქსელის და/ან განაწილების რეგულაციებში ან სხვა შესაბამის კანონმდებლობაში განსაზღვრულ ქსელთან მიერთების **სტანდარტებს**;
 - TEIAS-ი და/ან განაწილების ლიცენზიატები დაამტკიცებენ, რომ მოთხოვნილი მიერთება და ელექტროენერგიის გადაცემისთვის საჭირო ქმედებები წარმოადგენენ **დაბრკოლებას საზოგადოების მომსახურების მათი ვალდებულებების შესრულებისათვის**;

უარის თქმა

- მიერთების მომთხოვნი საწარმოს პროექტის ტექნიკური მაჩვენებლები, მაგალითად ძაბვის მნიშვნელობები, ჰარმონიკები, ელექტრომაგნიტური დონეები ქსელში შესვლის და გამოსვლის წერტილებში და გადამცემი და/ან განმანაწილებელ სისტემებში, ვერ ჯდება შესაბამისი კანონმდებლობით განსაზღვრულ ფარგლებში;

- შესაბამისი კანონმდებლობით მისაერთებელი საწარმოს მიმართ გათვალისწინებულია პირობა სისტემის ელექტროენერგიის ხარისხის სტანდარტების შენარჩუნების შესახებ.

გასაჩივრება

- ➔ მომხმარებლებს შეუძლიათ შეიტანონ EMRA-ში საჩივარი, თუკი მათი აზრით ქსელის ოპერატორი:
 - i) არ სთავაზობს მათ სამართლიან პირობებს;
 - ii) ახდენს თანაბარი მხარეების დისკრიმინაციას;
 - iii) ვერ ასაბუთებს საკუთარ გადაწყვეტილებებს.
- ➔ EMRA-მ ამ საკითხზე გადაწყვეტილება 60 დღის განმავლობაში უნდა მიიღოს.
- ➔ მომხმარებელთა საჩივრებზე გადაწყვეტილებას სააგენტო იღებს, ხოლო მწარმოებლების საჩივრებზე - საბჭო.

მიერთებების გამოყენება

- ექსპორტი
 - მწარმოებელი კომპანია
 - მიმწოდებელი კომპანია
- იმპორტი
 - მიმწოდებელი კომპანია
- შეეხება სისტემის ოპერატორს (TEİAŞ ან განმანაწილებელი კომპანია)
- ხელშეკრულება მიერთებების გამოყენების შესახებ

სპეციალური დანიშნულების პირდაპირი ხაზი

- ხაზი მწარმოებელსა და მის მომხმარებლებს და/ან მეწილეებს შორის
- გამონაკლისი: ირღვევა ქსელთან დაშვების წესები
- ხელშეკრულება სისტემის კონტროლის შესახებ
- გადასახდელი ხელმისაწვდომ სიმძლავრეზე

ცვლილებები

- § რემონტი ექსპლუატაციის დროს
- § თუკი მომხმარებელი მოითხოვს ცვლილებას, თითოეული მხარე თავად იხდის საკუთარ ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებულ ხარჯებს
- § თუკი ცვლილება ითხოვს გადამცემი ან განმანაწილებელი კომპანია, ყველა ხარჯი თავად ქსელის ოპერატორს ეკისრება
- § რეგულირდება RCUSEM-ის 26-ე მუხლით

ქსელის განაკვეთები (ტარიფები) – 1

- ქსელის განაკვეთები (ტარიფები)
 - მიერთების ტარიფები
 - გადაცემის ტარიფები
 - განაწილების ტარიფები
- ტარიფების გამოთვლის მეთოდოლოგია
- ტარიფების დამტკიცება
- ტარიფების გამოქვეყნება

ქსელის განაკვეთები (ტარიფები) – 2

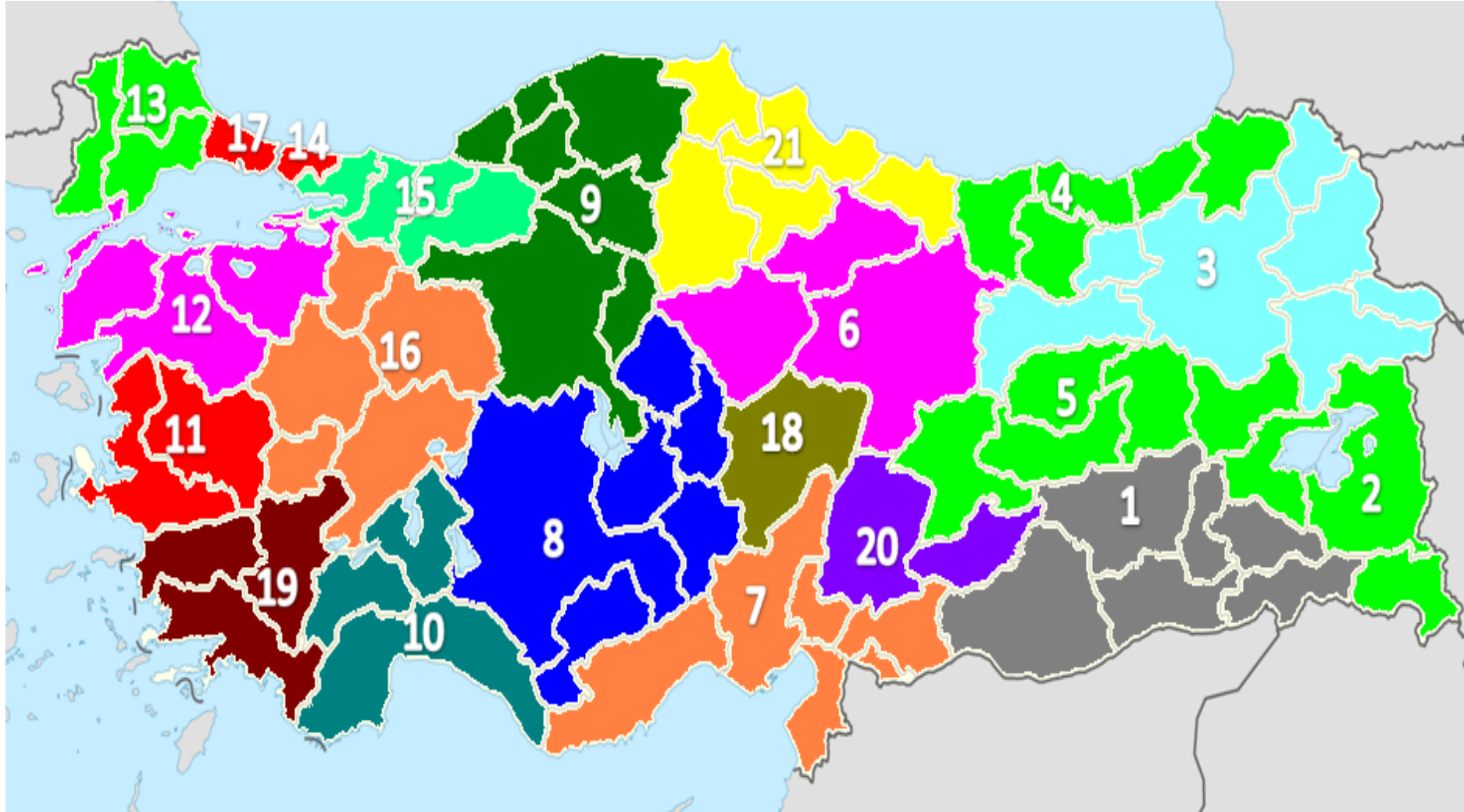
- მომხმარებელი ტარიფის მაგალითი

		Connection type									
01.04.2015		Tüketici Tarifeleri (kr/kWh)									
1 NOLU	Görevli Tedarik Şirketinde Enerji Alan İletim Sistemi Kullanıcısı Tüketiciler	Perakende Tek Zamanlı Enerji Bedeli	Perakende Gündüz Enerji Bedeli	Perakende Puant Enerji Bedeli	Perakende Gece Enerji Bedeli	K/K Bedeli	Dağıtım Bedeli	Perakende Satış Hizmet Bedeli	İletim Bedeli		
	Sanayi	18,2871	18,1619	33,1141	7,3770			0,9952			
2 NOLU	İletim şalt sahalarının dağıtım şirketinin kullanımındaki OG baralarına özel hattı ile bağlı tek bir tüzel kişi durumundaki kullanıcılar	Perakende Tek Zamanlı Enerji Bedeli	Perakende Gündüz Enerji Bedeli	Perakende Puant Enerji Bedeli	Perakende Gece Enerji Bedeli	K/K Bedeli	Dağıtım Bedeli	Perakende Satış Hizmet Bedeli	İletim Bedeli		
	Sanayi	18,2871	18,1619	33,1141	7,3770	2,6078		0,9952	0,8949		
	Ticarethane	22,2048	20,3190	35,6805	8,7558	3,0654		0,9952	0,8949		
	Tarımsal Sulama	19,0466	17,7210	34,7808	6,8443	3,3562		0,9952	0,8949		

მომხმარებელთა 4 ტიპი

1. გადამცემი სისტემის მომხმარებელი
2. განმანაწილებელი სისტემის მომხმარებელი, რომელიც გადამცემი სისტემის ქვესადგურის საშუალო ძაბვის სალტესთან თავისივე საკუთარი ხაზ(ებ)ით არის მიერთებული
3. განმანაწილებელი სისტემის მომხმარებელი, გადამცემი სისტემის ქვესადგურის საშუალო ძაბვის სალტესთან განმანაწილებელი კომპანიის საკუთრებაში მყოფი ხაზებით არის მიერთებული
4. განმანაწილებელი სისტემის სხვა მომხმარებლები

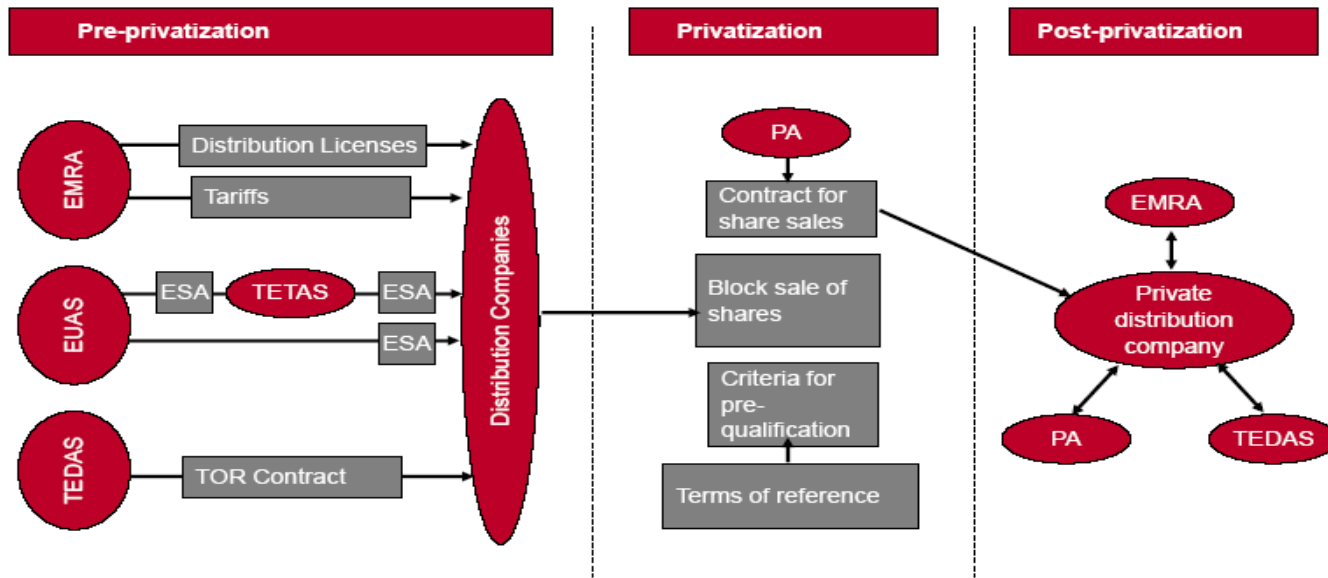
ელექტროენერგიის განაწილება თურქეთში

განმანაწილებელი სისტემის პრივატიზაცია

- საწყისი რეფორმები:
 - კანონი ელექტროენერგიის ბაზრის შესახებ (EML) 4628 – 2001
 - მოხდა ბაზრის რესტრუქტურია, გახსნა და ლიბერალიზაცია
- EML-ის მე-14 მუხლი:
 - პრივატიზაცია საპრივატიზაციო ორგანოს (PA) მიერ უნდა განხორციელდეს
- 2004 წლის მარტი - ელექტროენერგიის ბაზრის რეფორმა და პრივატიზაციის სტრატეგიული დოკუმენტი
- 2004 წლის აპრილი – PA-მ დაიწყო განმანაწილებელი კომპანიის (TEDAS) პრივატიზაცია

განმანაწილებელი სისტემის პრივატიზაცია

- განმანაწილებელი აქტივები ეკუთვნის სახელმწიფოს (TEDAS) და 30 წლით გადაეცემა ექსპლუატაციაში კერძო კომპანიებს
- 21 განმანაწილებელ რეგიონს კერძო კომპანიები ემსახურებიან. დაშვებულია კონკურენცია საცალო დონეზე.
- პრივატიზაციის სრული შემოსავლები 13 მილიარდ აშშ დოლარს აღწევს
- კერძო კომპანიები ქსელში განხორციელებულ ინვესტიციებზე დამაკმაყოფილებელ უკუგებას იღებენ

პროვატიზაციის შეჯამება

განმანაწილებელი კომპანია	ქალაქები რეგიონში	გამარჯვებული კომპანია	სატენდერო ფასი (მილიონი \$)	გადაცემის თარიღი
BAŞKENT EDAŞ	ANKARA, ÇANKIRI, KASTAMONU, ZONGULDAK, KIRIKKALE, BARTIN, KARABÜK	ENERJİSA-VERBUND	1.225,00	28.01.2009
SAKARYA EDAŞ	BOLU, KOCAELİ, SAKARYA, DÜZCE	Akcez OGG/Akcez	600	11.02.2009
MERAM EDAŞ	KIRŞEHİR, KONYA, NEVŞEHİR, NİĞDE, AKSARAY, KARAMAN	Alsim Alarko/Alcen	440	30.10.2009
OSMANGAZİ EDAŞ	AFYONKARAHİSAR, BİLECİK, ESKİŞEHİR, KÜTAHYA, UŞAK	Eti Gümüş/Dedeli	485	31.05.2010
ULUDAĞ EDAŞ	BALIKESİR, BURSA, ÇANAKKALE, YALOVA	LİMAK-KOLİN-CENGİZ	940	31.08.2010
ÇAMLIBEL EDAŞ	SİVAS, TOKAT, YOZGAT	LİMAK-KOLİN-CENGİZ	258,5	31.08.2010
YEŞİLIRMAK EDAŞ	AMASYA, ÇORUM, ORDU, SAMSUN, SİNOP	ÇALIK HOLDİNG	441,5	29.12.2010
ÇORUH EDAŞ	ARTVİN, GİRESUN, GÜMÜŞHANE, RİZE, TRABZON	AKSA	227	30.09.2010
FIRAT EDAŞ	BİNGÖL, ELAZIĞ, MALATYA, TUNCELİ	AKSA	230,3	31.12.2010
TRAKYA EDAŞ	EDİRNE, KIRKLARELİ, TEKİRDAĞ	İC HOLDİNG	575	30.12.2011
BOĞAZİÇİ EDAŞ	İSTANBUL AVRUPA YAKASI	LİMAK-KOLİN-CENGİZ	1.960,00	28.05.2013
AKDENİZ EDAŞ	ANTALYA, BURDUR, ISPARTA	LİMAK-KOLİN-CENGİZ	546	28.05.2013
GEDİZ EDAŞ	İZMİR, MANİSA	ELSAN-TÜMAŞ-KARAÇAY	1.231,00	29.05.2013
ARAS EDAŞ	AĞRI, ERZİNCAN, ERZURUM, KARS, BAYBURT, ARDAHAN, IĞDIR	KİLER	128,5	28.06.2013
TOROSLAR EDAŞ	ADANA, GAZİANTEP, HATAY, MERSİN, KİLİS, OSMANİYE	ENERJİSA	1.725,00	30.09.2013
AYEDAŞ	İSTANBUL ANADOLU YAKASI	ENERJİSA	1.227,00	31.07.2013
VANGÖLÜ EDAŞ	BİTLİS, HAKKARİ, MUŞ, VAN	TÜRKERLER İNŞ.	118	26.07.2013
DİCLE EDAŞ	DİYARBAKIR, MARDİN, SİİRT, ŞANLIURFA, BATMAN, ŞIRNAK	İŞKAYA-DOĞU OGG	387	28.06.2013

მიერთება განმანაწილებელ სისტემასთან: დებულებები/განაცხადის შეტანა

- RCUSEM-ის მე-10 მუხლი
არეგულირებს განმანაწილებელ
სისტემასთან მიერთებაზე განაცხადის
შეტანის საკითხებს
- RCUSEM 10/2 საჭირო დოკუმენტები:
 - a) Tapu kaydını ve onaylı elektrik projesini,
 - b) İmar alanı içerisinde bulunanlar, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 30 ve 31 inci maddelerine göre yapı kullanma iznini,
 - c) Köy yerleşik alanları ve civarı ile mezralarda bulunanlar, 3194 sayılı İmar Kanununun 27 ve 30 uncu maddelerine göre yapı kullanma iznini,
 - ç) İmar ve köy yerleşim alanları dışında bulunanlar, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden verilecek yapı kullanma iznine ilişkin belgeyi,
 - d) Ruhsat gerektirmeyen kullanım yerleri için mevzuat kapsamında ilgili mercilerden alınacak izin belgesini,
 - e) 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun hükümleri kapsamındaki yerler için alınan izin belgesini,
 - f) İnşa halindeki yapılar için 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uyarınca alınan yapı ruhsatını,
 - g) İlgili mevzuatın zorunlu kılması halinde istenecek diğer belgeleri,

განაცხადების შეფასება და ნებართვები

თუ მომხმარებელი თვლის, რომ პერიოდი ძალზედ დიდია, მას შეუძლია თავად ააშენოს ან დააფინანსოს განმანაწილებელი კომპანია (ქსელი); ეს პირობა განსაზღვრულია RCUSEM-ის 21-ე მუხლში

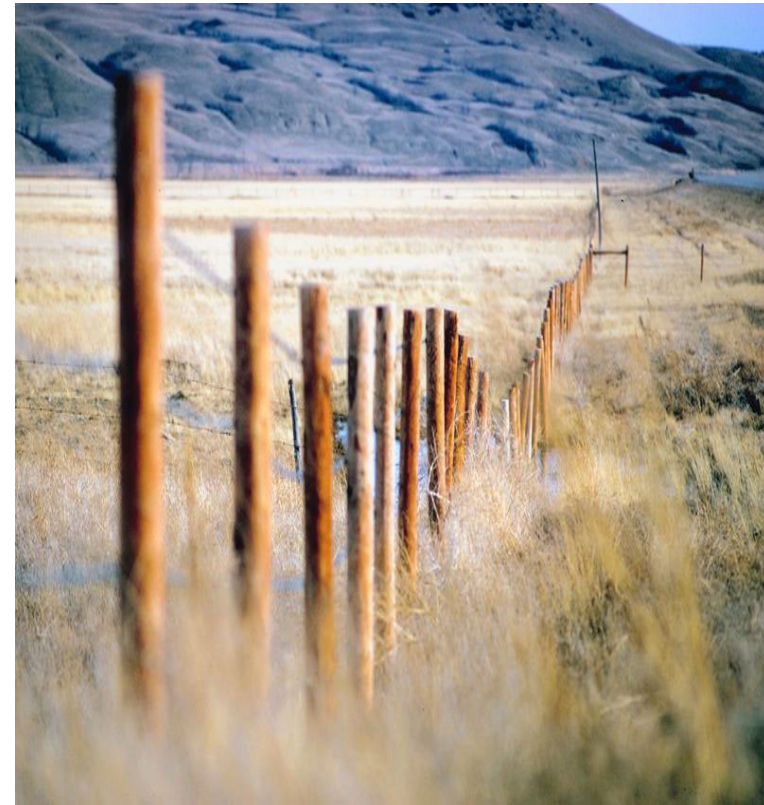
- თუ არსებულ ქსელს გააჩნია ხელმისაწვდომი და ადექვატური სიმძლავრეები, მიერთების ხელშეკრულება დაუყოვნებლივ ფორმდება.
- თუ ახალ სიმძლავრეებში ინვესტირების საჭიროება არსებობს: ასევე კვლევის ჩატარების აუცილებლობის შემთხვევაში, მომხმარებელს 20 დღის განმავლობაში ეცნობება მიერთების გონივრული ვადა; თუ კვლევის აუცილებლობა არ არსებობს - 10 დღეში.
- მომხმარებელს შეუძლია EMRA-სთან გაასაჩივროს გადაწყვეტილება. for the energy permission. EMRA-ს, ასეთი საჩივრის საფუძველზე, შეუძლია მიერთების ახალი თარიღი განსაზღვროს.

საზღვრები განაწილება

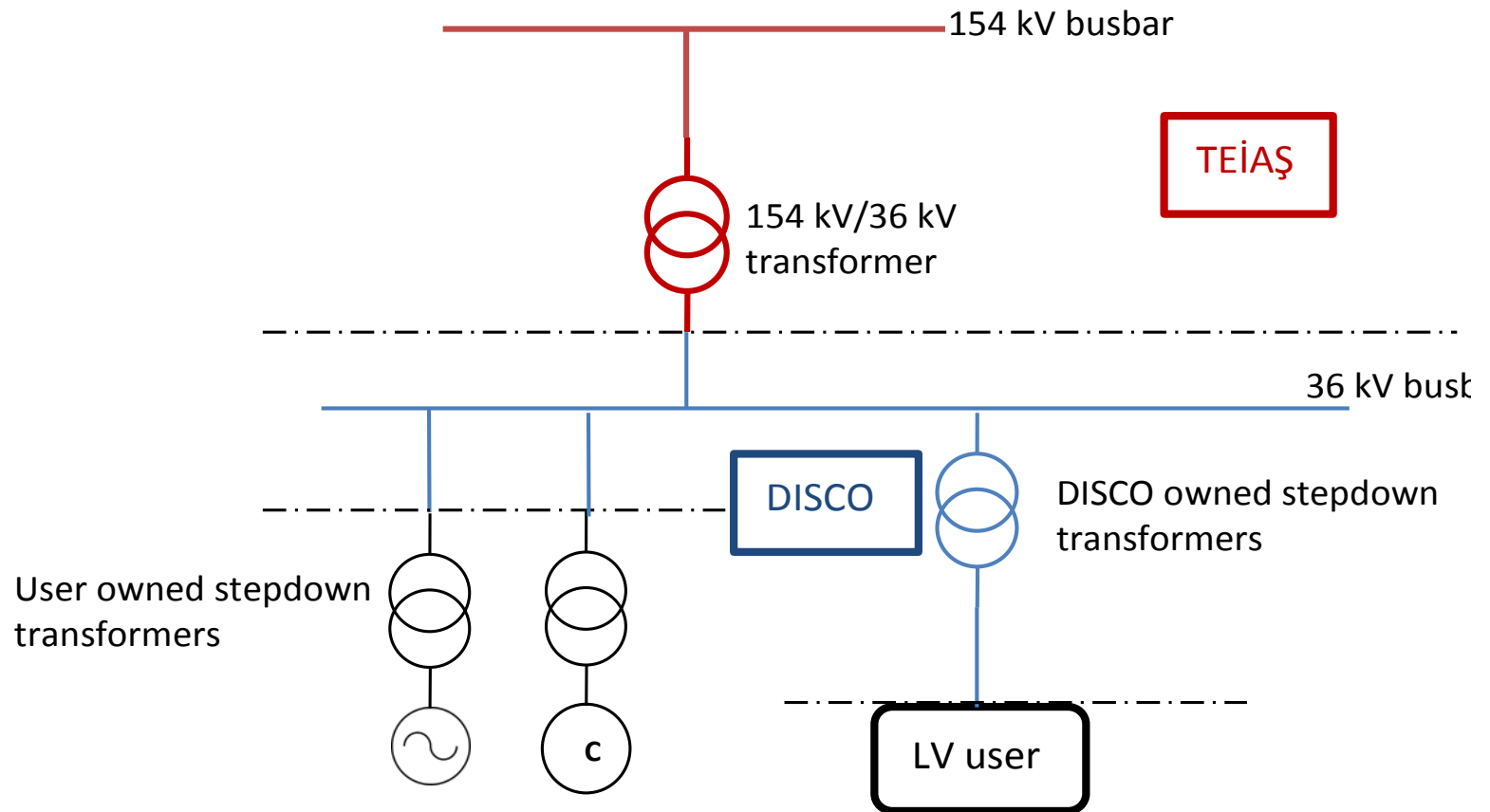
- განმარტება
ელექტროენერგიის ბაზრის
შესახებ კანონიდან:

განმანაწილებელი კომპანია
(ქსელი): **From** განაწილების ძაბვის
დონეზე მიერთებული გადამცემი
სისტემის ბოლო ბოძიდან და
მწარმოებლების და მომხმარებლის
კუთვნილი ღია განმანაწილებელი
მოწყობილობიდან, დაბალი ძაბვის
დონეზე მიერთებულ მომხმარებელთა
შენობების შესასვლელამდე; გარდა
შენობის შესასვლელის და მრიცხველი
შემაერთებელი ხაზებისა.

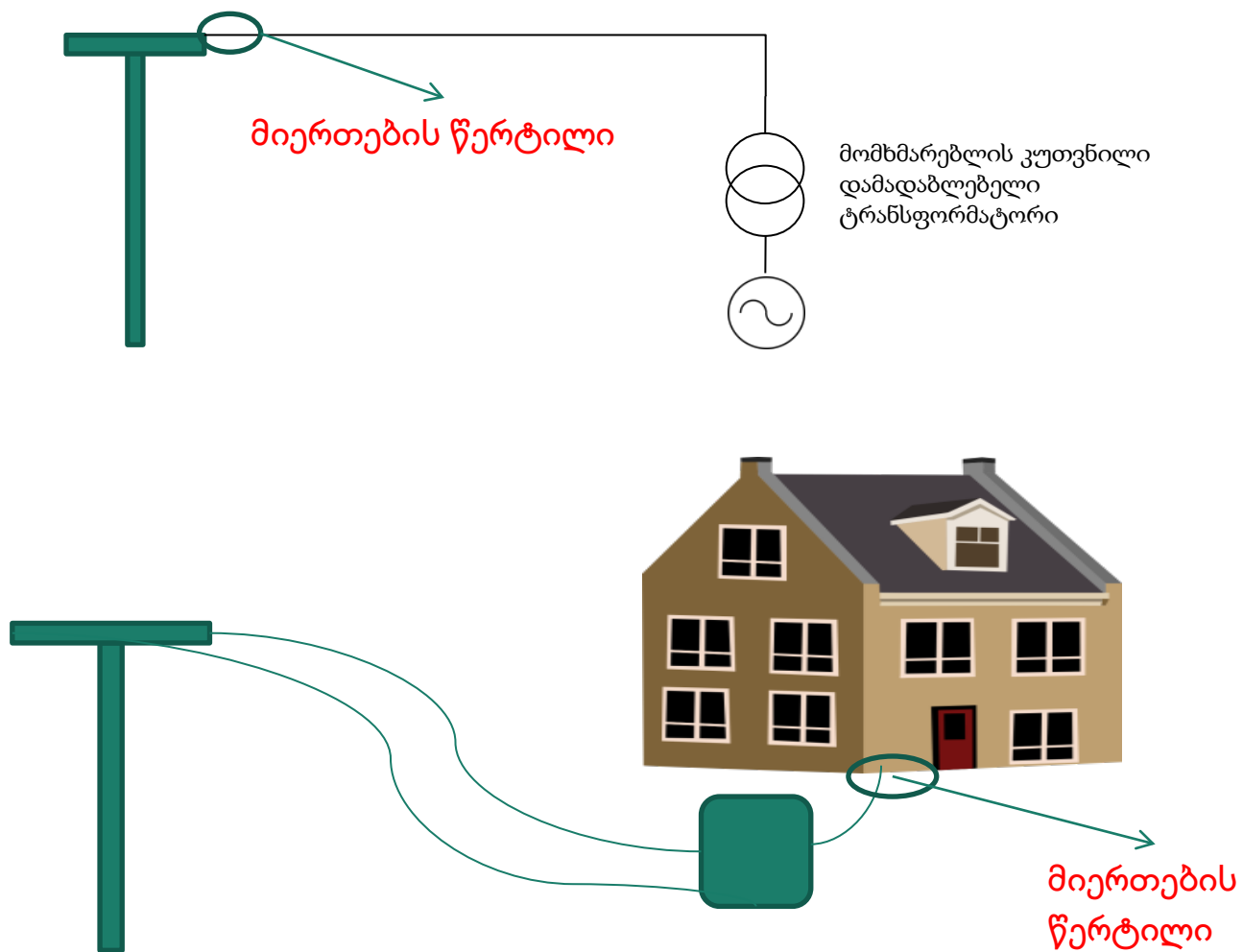
- მსგავსი განსაზღვრებები და ახსნები
მოყვანილია **RCUSEM-ში**.

საზღვრები ზოგადი სურათი

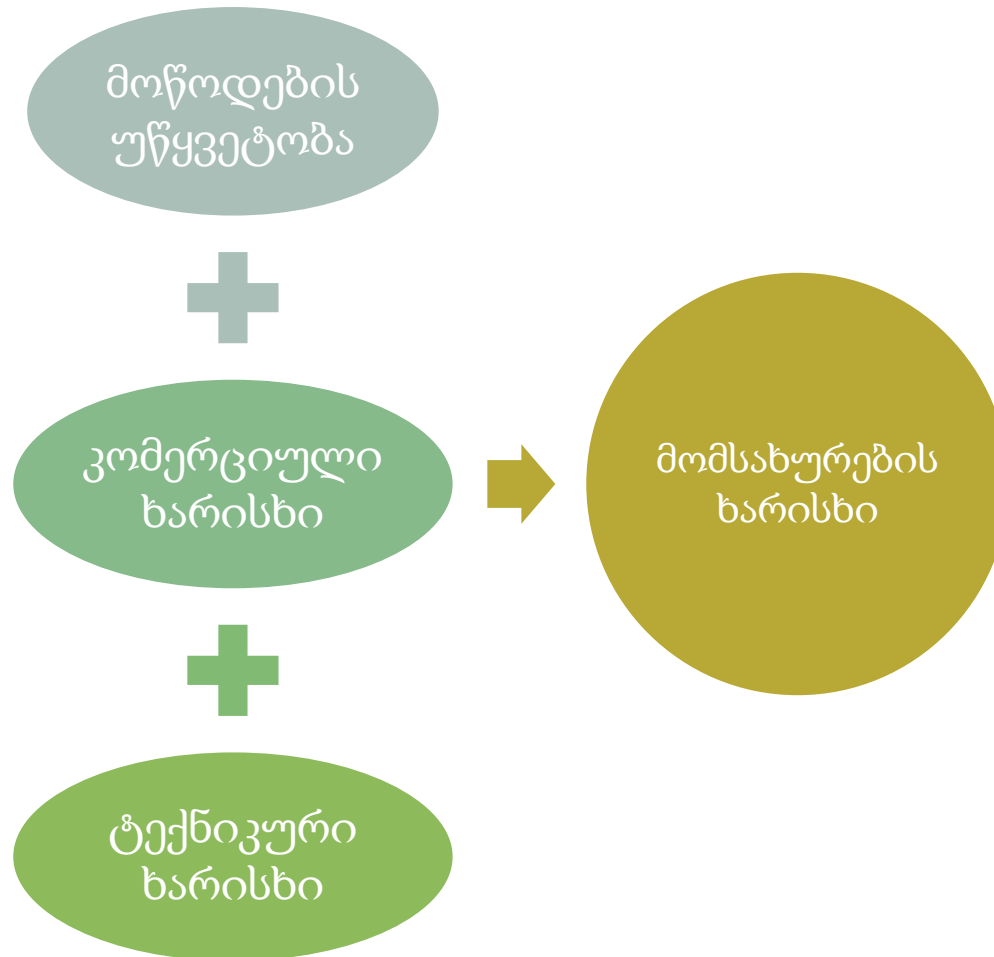
საზღვრები განაწილება

მიერთება სხვა განმანაწილებელ რეგიონთან

- კანონი ელექტროენერგიის ბაზრის შესახებ No. 6446 აძლევს მომხმარებლებს ამის საშუალებას.
- მიზებს “ტექნიკური” და “ეკონომიკური” გამოწვევები/სირთულეები შეიძლება წარმადგენდნენ.
- ეს RCUSEM-ის მე-11 მუხლით რეგულირდება.

ხარისხის რეგულირება

კანონმდებლობა მომსახურების ხარისხის შესახებ განაწილების და საცალო მიწოდების სისტემებისთვის

- მუშაობის გარანტირებული სტანდარტები
- აძლევს მომხმარებლებს დაცვის და კომპენსაციის გარანტიებს
- განსაზღვრავს მუშაობის ხარისხის ინდიკატორებს, რათა შეუქმნას განმანაწილებელ კომპანიებს მომსახურების უკეთესი ხარისხის უზრუნველყოფის სტიმულები

მიერთებასთან და სისტემის გამოყენებასთან დაკავშირებული ხარისხის რეგულირების სანქციები

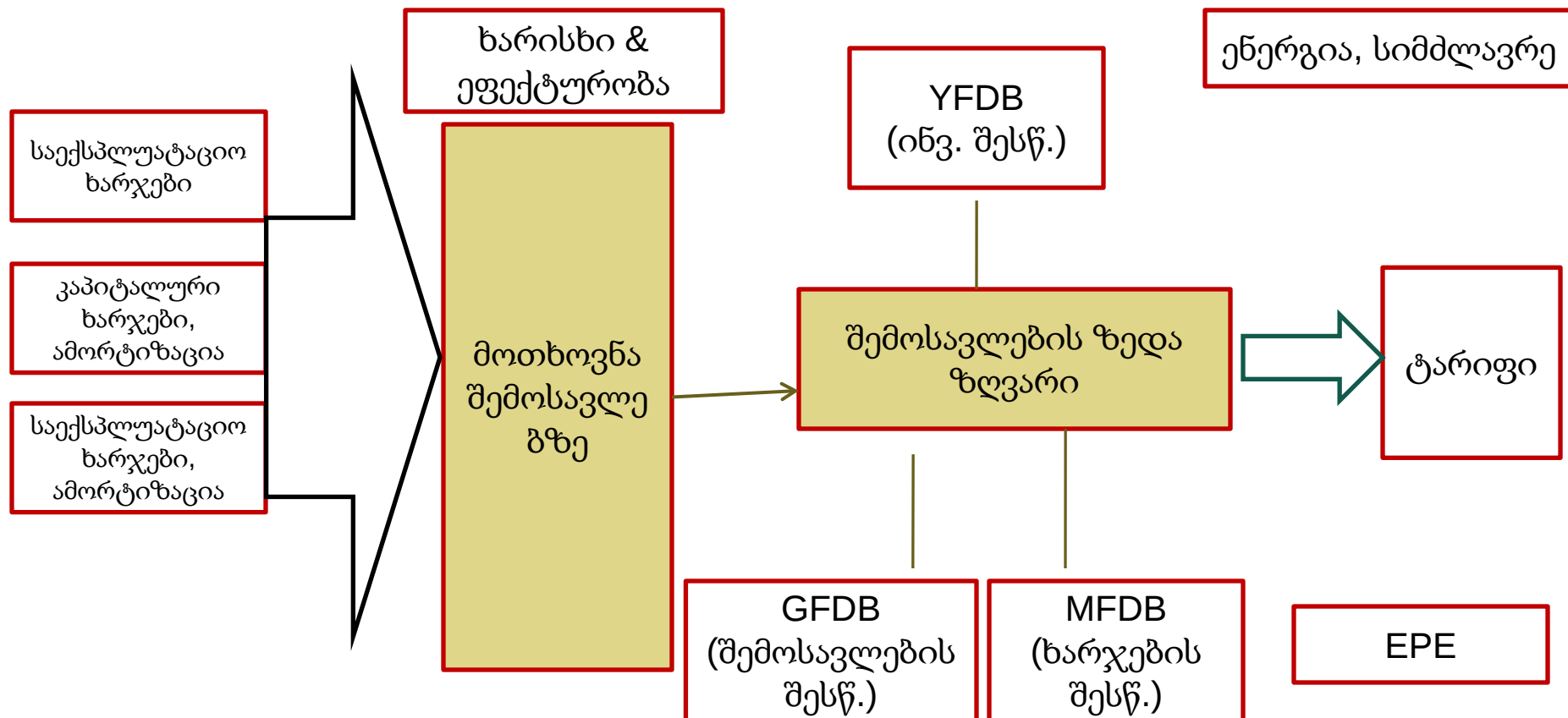
კომერციული ხარისხის კოდექსი	კომერციული ხარისხის ინდიკატორი	სტანდარტული ხანგრძლივობა	კომპენსაციის თანხა ან შესასრულებელი პროცედურები
1.1	განმცხადებლისთვის დასაბუთებული წერილობითი შეტყობინების გაგზავნა მიერთების ვადების შესახებ	ათი სამუშაო დღე; თუ გადამცემი სისტემის ამჟამინდელი მდგომარეობა ვერ აკმაყოფილებს მიერთების საჭიროებებს და აუცილებელია ქსელის გაფართოება ან ახალი ინვესტიცია, მაგრამ სავსე კვლევა საჭირო არ არის	საყოფაცხოვრებო: TL 25 სხვა: TL 50
1.2	განმცხადებლისთვის დასაბუთებული წერილობითი შეტყობინების გაგზავნა მიერთების ვადების შესახებ	ათი სამუშაო დღე; თუ გადამცემი სისტემის ამჟამინდელი მდგომარეობა ვერ აკმაყოფილებს მიერთების საჭიროებებს და აუცილებელია ქსელის გაფართოება ან ახალი ინვესტიცია, და საჭიროა სავსე კვლევა	საყოფაცხოვრებო: TL 25 სხვა: TL 50
2	პროექტის დამტკიცება ან დაბრუნება გადასახედად, თუკი მიერთებისთვის საჭირო ინვესტიციას განმცხადებელი ახორციელებს	პროექტის წარდგენიდან ხუთ სამუშაო დღეში	საყოფაცხოვრებო: TL 25 სხვა: TL 50
3	თუ იცვლება მიერთების სიმძლავრე, წერილობითი პასუხი მომხმარებელს პროექტის განხილვის შედეგების და შესასრულებელი პროცედურების შესახებ	თხუთმეტ სამუშაო დღეში	საყოფაცხოვრებო: TL 25 სხვა: TL 50
5.1	მომხმარებლისთვის მიერთების ან სისტემის გამოყენების კონტრაქტის შეთავაზება	სამოცი დღე მომხმარებლის მიერ განმანაწილებელი კომპანიისთვის მისაერთებელი ობიექტის ან დანადგარის შესახებ შესაბამისი ინფორმაციის წარდგენის მომენტიდან	TL 100
5.2	მომხმარებლისთვის მიერთების ან სისტემის გამოყენების კონტრაქტის შეთავაზება	ოთხმოცდაათი დღე მომხმარებლის მიერ განმანაწილებელი კომპანიისთვის მისაერთებელი ობიექტის ან დანადგარის შესახებ შესაბამისი ინფორმაციის წარდგენის მომენტიდან, თუკი დამატებითი ინფორმაციის მოძიება ადგას საჭირო	TL 100

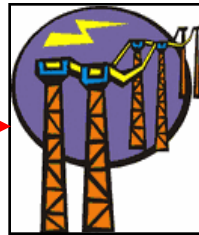
ტარიფები-შემოსავლების ზედა ზღვრის მეთოდი

$$R_t = R_{t-1} * (1 + I - X + Q)$$

- I: ინფლაცია (CPI) X: მქვ Q: ხარისხის ფაქტორი

განაწილების ტარიფი

ინვესტიცია
(აქტივების ფასი)

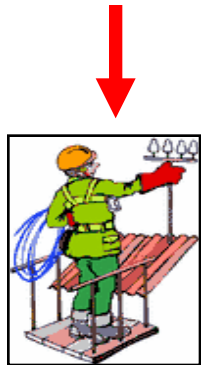
საშუალო
RAB

Correction
Mechanism

შესწორებები

- ▶ შესწორებები შემოსავლების სხვაობაზე
- ▶ შესწორებები ინვესტიციების სხვაობაზე
- ▶ შესწორებები ხარჯების სხვაობაზე

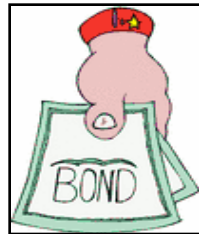
OPEX

+

ამორტიზაცია

+

უკუგება

მოსავლა
შემოსავლებზე

ხარისხის
ფაქტორი

ტარიფი

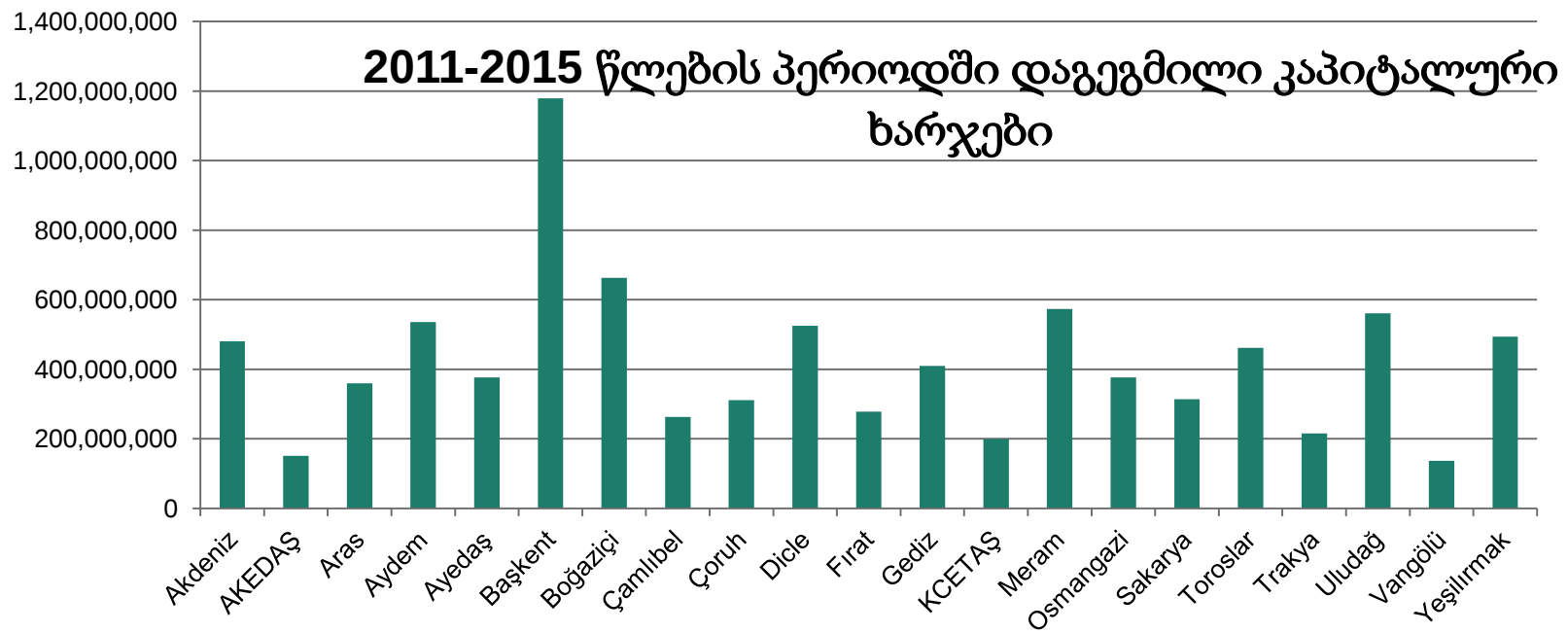
ცვლილება
EMI-ს

მიხედვით

EMI = ელექტროენერგიის ბაზრის ინდექსი
EMI = CPI (აწმყოში)

კაპიტალური ხარჯების დამტკიცებული ბიუჯეტი განმანაწილებელი კომპანიებისთვის

- 2011-2015 წლების სატარიფო პერიოდისთვის EMRA-მ 21 განმანაწილებელ კომპანიას კაპიტალური ნახარჯების (დაგეგმილი) საერთო ბიუჯეტი 9 მილიარდი თურქული ლირის ოდენობით დაუმტკიცა

კაპიტალური ხარჯების ინვესტიციების ტიპები

- ინვესტიციები ქსელის სიმძლავრის გაძლიერებაში (ახალი სიმძლავრეები)
- ინვესტიციები ქსელის რეაბილიტაციაში
- ინვესტიციები ქსელის ელემენტების შეცვლაში (გაძლიერება)
- ინვესტიციები მიერთებებში (მომხმარებლებთან დამაკავშირებელი ხაზები)
- დატვირთვის განაწილების ცვლილებით გამოწვეული ინვესტიციები
- გარემოსდაცვითი, უსაფრთხოების და სხვა საკანონმდებლო მოთხოვნებით გამოწვეული ინვესტიციები
- ინვესტიციები განათებაში
- ინვესტიციები ქსელის საოპერაციო სისტემაში
- ინვესტიციების მახასიათებლების მქონე სხვა ხარჯები

ინვესტიციების პრიორიტეტული თანმიმდევრობა

- ინვესტიციების შესახებ რეგულაციის თანახმად, გადამცემმა კომპანიამ ინვესტიციების დაგეგმვისას შემდეგი პრიორიტეტებით უნდა იხელმძღვანელოს:
 - a. სიცოცხლისა და საკუთრების უსაფრთხოება
 - b. მიწოდების უწყვეტობა და ტექნიკური ხარისხი
 - c. მოთხოვნები მიერთებაზე.

კითხვები?